

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002985

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гусева Альона Євгеніївна

2. Alona Husieva

Кваліфікація: 222

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3785-8425

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 05-09-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10512

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.48

Тема дисертації:

1. Клініко-патогенетичні особливості гіпертензивних розладів у вагітних в умовах важкого психосоціального стресу.

2. Clinical-pathogenetic features of hypertensive disorders in pregnant women under severe psychosocial stress.

Реферат:

1. Метою даної роботи було підвищення ефективності лікування гіпертензивних розладів у вагітних в умовах психосоціального стресу на основі розробки і впровадження комплексу заходів, спрямованих на корекцію психоемоційного стану вагітних. У основу дисертаційної роботи покладено результати власних спостережень, що включали оцінку загальноклінічних, інструментальних (УЗД, КТГ, тонометрія), лабораторних (загальноклінічні, біохімічні) та спеціальних психометричних (шкала Спілбергера-Ханіна, шкала психологічного стресу PSM-25, шкала оцінки впливу травматичної події (IES-R)) методів дослідження пацієнток. Для вирішення поставлених задач 140 вагітних жінок було поділено на 2 групи: - група 1 (n=80) вагітні, що мали гіпертензивні розлади (40 осіб мали хронічну артеріальну гіпертензію, 40 – мали гестаційну артеріальну гіпертензію); - група 2 (n=60) вагітні, у яких гіпертензивні розлади були відсутні. Для більш

детального аналізу психологічного стану вагітних жінок, кожна групу було поділено на підгрупи: 1а (n=32) та 2а (n=18) – вагітні, які на початку повномасштабного вторгнення знаходилися в населених пунктах, де велися активні бойові дії, або їхні міста перебували під постійними ракетними обстрілами і не змінювали місце проживання; підгрупи 1б (n=28) та 2б (n=26) – жінки, які були внутрішньо переміщеними особами; підгрупи 1в (n=20) та 2в (n=16) – жінки, які перебували в населених пунктах, де не велися активні бойові дії. Враховуючи, що досліджувані жінки зазнавали впливу таких факторів, як соціальна ізоляція, страх пандемії COVID-19, воєнні дії на території України а також мали екстрагенітальну патологію, у дослідження була введена 3 група (історичний контроль) – здорові вагітні жінки (n = 70), що народжували в період 2012-2017 років.

Психологічний стан пацієнок 3 групи не зазнавав вищеперерахованих чинників. Для оцінки залежності ускладнень вагітності обстежених з гіпертензивними розладами поділили на 3 підгрупи відповідно до рівнів реактивної тривожності шкали Спілбергера-Ханіна та субшкали вторгнення IES-R. Підгрупу А (n = 15) склали жінки, що мали низький рівень тривожності за даними двох шкал, або низький рівень тривожності за шкалою Спілбергера-Ханіна та середній рівень тривожності за шкалою IES-R, та навпаки – середній рівень тривожності за шкалою Спілбергера-Ханіна та низький рівень тривожності за шкалою IES-R. До підгрупи В (n = 24) увійшли жінки, які мали середній рівень тривожності за обома шкалами, або середній рівень за шкалою Спілбергера-Ханіна та підвищеним рівнем тривожності за шкалою IES-R, або ж мали підвищений рівень тривожності шкали IES-R одночасно з низьким рівнем за шкалою Спілбергера-Ханіна. Підгрупу С (n = 41) становили жінки з високим рівнем тривожності хоча б за однією з даних шкал. Результати розробленого комплексу немедикаментозних лікувально-профілактичних заходів тестувалися на групі 1А (n=30) – вагітні жінки з гіпертензивними розладами, які після проходження анкетування відповідали критеріям помірного та високого рівня тривожності та отримували комплекс лікувально-профілактичних заходів. Група 1В (n=20) – не отримували розроблений комплекс лікувально-профілактичних заходів та відповідали критеріям помірного та високого рівня тривожності. На основі виявлених порушень було розроблено комплекс немедикаментозних методів корекції появи гіпертензивних розладів у вагітних.

2. The purpose of this work was to increase the effectiveness of the treatment of hypertensive disorders in pregnant women under psychosocial stress based on the development and implementation of a set of measures aimed at correcting the psychoemotional state of pregnant women. The dissertation work is based on the results of own observations, which included the assessment of general clinical, instrumental (ultrasound, cardiotocography, tonometry), laboratory (general clinical, biochemical) and special psychometric (Spielberger-Khanin scale, PSM-25 psychological stress scale, traumatic event impact assessment scale (IES-R)) methods of examining patients. To solve the tasks set, 140 pregnant women were divided into 2 groups: - group 1 (n=80) pregnant women with hypertensive disorders (40 people had chronic arterial hypertension, 40 had gestational arterial hypertension); - group 2 (n=60) pregnant women without hypertensive disorders. For a more detailed analysis of the psychological state of pregnant women, each group was divided into subgroups: 1a (n=32) and 2a (n=18) - pregnant women who, at the beginning of the full-scale invasion, were in settlements where active hostilities were taking place, or their cities were under constant rocket fire and did not change their place of residence; subgroups 1b (n=28) and 2b (n=26) - women who were internally displaced persons; subgroups 1b (n=20) and 2b (n=16) – women who were in settlements where there was no active hostilities. Considering that the women studied were affected by factors such as social isolation, fear of the COVID-19 pandemic, hostilities in Ukraine, and also had extragenital pathology, the study included group 3 (historical control) – healthy pregnant women (n=70) who gave birth in the period 2012-2017. The psychological state of patients in group 3 was not affected by the above factors. To assess the dependence of pregnancy complications, subjects with hypertensive disorders were divided into 3 subgroups according to the levels of reactive anxiety on the Spielberger-Hanin scale and the intrusion subscale of the IES-R. Subgroup A (n = 15) consisted of women who had low anxiety levels on both scales, or low anxiety on the Spielberger-Hanin scale and medium anxiety on the IES-R scale, or vice versa – medium anxiety on the Spielberger-Hanin scale and low anxiety on the IES-R scale. Subgroup B (n = 24) included women who had medium anxiety levels on both scales, or medium anxiety on the Spielberger-Hanin scale and high anxiety on the IES-R scale, or high anxiety on the IES-R scale and low anxiety on the Spielberger-Hanin scale. Subgroup C

(n = 41) consisted of women with high anxiety levels on at least one of these scales. The results of the developed complex of non-drug therapeutic and preventive measures were tested on group 1A (n = 30) - pregnant women with hypertensive disorders, who after completing the questionnaire met the criteria for a moderate and high level of anxiety and received a complex of therapeutic and preventive measures. Group 1B (n = 20) - did not receive the developed complex of therapeutic and preventive measures and met the criteria for a moderate and high level of anxiety. Based on the identified disorders, a set of non-drug methods for correcting the appearance of hypertensive disorders in pregnant women was developed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Гусева, А. (2023). Вагітність і психоемоційні стресорні реакції. Фактор віку. Репродуктивне здоров'я жінки, (4), 35–43.
- Husieva, A. Y. (2023). Вивчення показників тривожності психоемоційного напруження і стресу у вагітних жінок в умовах воєнного стану. Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії, 23(4), 24–29.
- Гусева А.Є. (2024). Вплив рівнів тривожності у жінок із гіпертензивними розладами на перебіг і завершення вагітності. Zaporozhye Medical Journal, (6);468-75.
- Гусева, А.Є., Кирильчук, М.Є. (2025). Немедикаментозна профілактика ускладнень вагітності у жінок з артеріальною гіпертензією в умовах воєнних дій в Україні. Zaporozhye Medical Journal, 27(2):132-8.
- Гусева, А. Є., Кирильчук, М. Є., & Медведь, В. І. (2023). ПРОФІЛАКТИКА ПРЕЕКЛАМПСІЇ: СУЧАСНИЙ СТАН ПРОБЛЕМИ. Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології, (1), 53–64.
- Огородник, К., Огородник, А., Гусева, А., & Грицай, І. (2025). Особливості психоемоційного стану вагітних із вродженими вадами серця. Репродуктивне здоров'я жінки, (3), 90–95.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U100649

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медведь Володимир Ісаакович
2. Volodymyr I. Medved

Кваліфікація: д.мед.н., професор, член-кор., 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4283-1211

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кирильчук Міла Євгенівна

2. Mila Kyrylchuk

Кваліфікація: д. мед. н., с.н.с., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0724-9306

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романенко Тамара Григорівна

2. Tamara Romanenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0157-6223

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бенюк Василь Олексійович

2. Vasyl O. Beniuk

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5984-3307

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коломієць Олена Володимирівна

2. Olena V. Kolomiets

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4511-1663

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жабченко Ірина Анатоліївна

2. Iryna Zhabchenko

